

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31 Mart Seçimlerinde Van'da 3 ilçede ve Türkiye'de toplam 6 belediyede seçme ve seçilme hakkının ihlaline yönelik KHK etkisinin araştırılarak yerel demokrasiyi ortadan kaldıran bu sorunlu yapıya çözümlerin bulunması, sorumlulara yönelik yasal yaptırımların geliştirilmesi ve bu ihlallerin bir daha yaşanmaması için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN

① Van Milletvekili

GEREKÇE

Yerel seçimlerin ve yerel yönetimlerin demokrasinin temeli olduğu ve yerel yönetimlerinin güçlü olamadığı toplumlarda demokrasinin kurumsallaşamayacağı bilinmektedir. Hukuksal ve siyasal analizlerin neredeyse tümünde ifade edildiği gibi “yerel yönetim organlarının demokratik seçimi hukuk devletinin gereğidir”. Hem hizmetin yerinden ve halka en yakın birimlerden hem de etkin, bürokratik engellere takılmadan sunulması için yerel yönetimlerin güçlü olması zorunludur.

Yerinden yönetim kuruluşları ya anayasada öngörülerek ya da doğrudan kanunla oluşmuşlardır. Bu anlamda il özel idaresi, belediye ve köyler anayasal kurumlar olup bunların idari örgütlenme modelinden yasayla yada benzeri hükümlerle kaldırılması söz konusu olamamalıdır. Bu nedenle KHK'yle yerel yönetim organlarına yapılan son müdahale açıkça anayasaya aykırıdır.

Yerinden yönetimden söz edebilmek için devlet tüzel kişiliği dışında bir tüzel kişiliği olan, merkezi yönetimin hiyerarşik denetimine tabi olmayan, personel ve bütçe bakımından özerkliği olan ve idari vesayete tabi yönetimlerin olması şarttır. OHAL döneminde Anayasal

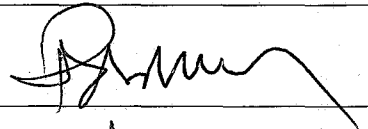
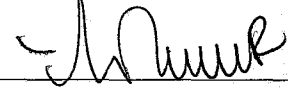
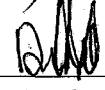
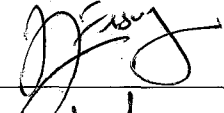
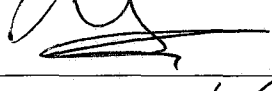
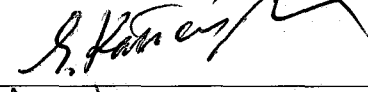
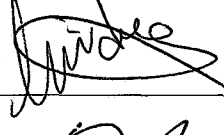
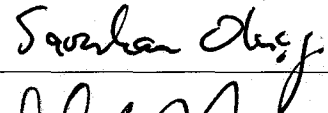
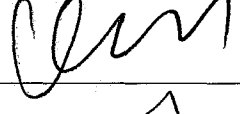
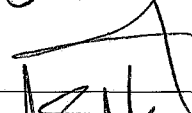
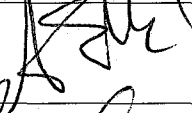
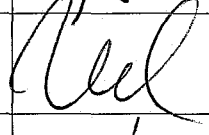
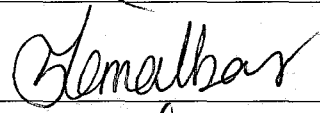
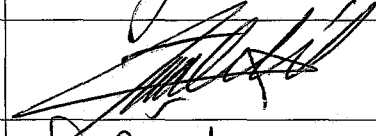
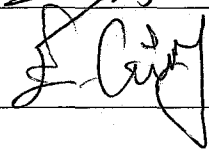
değişiklik yapılmadan, kanunlarla dahi bir düzenleme getirilmeden, OHAL KHK'si marifetiyle başlayan kayyum uygulamasının ortaya çıkardığı anti-demokratik durum ortada iken, HDP'nin açık ara kazandığı 6 belediyeye, YSK kararıyla seçimi kazanan adaylar seçilmedi, onbinlerce oy geride olan partinin adayları atandı.

Alınan bu kararın açıkça hukuka ve anayasaya aykırı olması, mevcut durumda KHK'li olmasına rağmen seçilme kriterleri aynı yasaya dayanan vekillerin bulunması, OHAL KHK'lerinin OHAL dönemiyle sınırlı tutulması içtihadının ihlal edilmesi, YSK mevcut kararıyla "yasamanın ikelliği ve asliliği" ilkelerini ihlal etmiş ve yasamanın üzerinde bir yetkiyi kullanmıştır. Bu nedenlerle bu karar ülkenin demokrasi tarihine kara bir leke olarak düşmüştür. Halkın iradesiyle seçilen belediye eşbaşkanları ve meclis üyelerinin adaylık kriterleri, seçim takviminde bizzat YSK tarafından belirlenmiş ve aynı YSK, başvuran KHK'li adaylara veya partilere bu konuda bir beyanda veya ikazda bulunmamıştır. Yüzbinlerce seçmenin sandığa giderek kendi iradeleri olarak gördüğü belediye başkanları ve meclis üyeleri, halk tarafından seçilmiş ancak YSK tarafından açıkça engellenmiştir.

Yaklaşık bin gündür ihraç edilmiş, hakkında bir mahkeme kararı dahi bulunmayan veya adli ve idari bir soruşturma süreci işletilmeyen KHK'lilerin, sandıkta halk tarafından seçilmesine seçimlerden önce bir seçilme engeli olduğuna dair YSK ve il/ilçe başkanlıklarından herhangi bir genelge veya karar verilmemiştir. Söz konusu KHK'liler bir mahkeme kararıyla bir hüküm giymiş olmadıkları gibi seçilmeye engel kamusal haklardan kısıtlı olduklarına dair bir mahkeme kararı da söz konusu değildir. OHAL komisyonunun gecikmiş kararı olumsuz dahi olsa idari yargı süreci bile henüz başlamamıştır. Söz konusu YSK kararı ile yasama, yürütme ve yargının kuvvetler ayrılığı ilkesi, kanunsuz suç ve ceza olmaz ilkesi ve kanuni idare ilkesi alenen ihlal edilmiş ve KHK'li seçilmişlere yönelik ayrımcılık suçu işlenmiştir.

Söz konusu hukuk dışı durumun incelenmesi temel hukuk normlarının, uluslararası hukukun ve anayasanın gereğidir. Bu kapsamda KHK'li yurttaşların ve seçilenlerin uğradığı sistematik ayrımcılığın ve diğer ihlallerin araştırılması, yanı sıra mağduriyetlerin giderilmesine yönelik tespitlerin ortaya konulabilmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

2

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	
3	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	
4	SAİT DEDE	HAKKARİ	
5	HABİP EKSİK	İĞDIR	
6	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
7	OYA ERSOY	İSTANBUL	
8	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
9	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	
10	HÜDA KAYA	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	HAKKI SARUHAN OLUÇ	İSTANBUL	
13	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	
14	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
15	AHMET ŞIK	İSTANBUL	
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
17	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
18	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
19	TUMA ÇELİK	MARDİN	
20	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	

24